



Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2017

**VISUELE KUNSTE V1
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 100

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 23 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies aandagtig deur voordat met die nasien begin word:

1. Die memorandum bestaan uit AGT vrae. Kandidate moes enige VYF vrae vir 'n totaal van 100 punte beantwoord.
2. Dit is BAIE BELANGRIK dat voorsiening gemaak word vir die kandidate in vele gevalle:
 - Kandidate moet krediet ontvang as hulle hul eie menings en idees in antwoorde gee.
 - Krediet moet ook aan laterale denke gegee word.
 - Argumente en stellings moet goed beredeneer en gemotiveer word deur na spesifieke faktore te verwys.
3. Vrae en onderafdelings van vrae moet duidelik en korrek genommer wees. Kolpunte ('Bullets') dien gewoonlik as riglyne om kandidate te help om hul antwoorde te struktureer.
4. Inligting en kunswerke wat in een antwoord bespreek is, mag nie krediet kry as dit in ander antwoorde herhaal word nie, maar kruisverwysings tussen kunswerke is toelaatbaar.
5. Kandidate moet die naam van die kunstenaar en die titel van elke kunswerk noem, waar van toepassing.
6. Kandidate mag beide twee- en driedimensionele kunswerke in enige antwoord bespreek, waar van toepassing.
7. Onthou dat baie kandidate hierdie voorbeelde sal bespreek, terwyl hulle dit nog nooit gesien het nie. Nasieners kan daarom nie feitelike, akademiese inligting verwag nie. Hulle moet uit hul eie ervarings, kulture en interpretasies van die kunswerke put, binne die konteks van die vraag. Daarom moet nasieners onbevooroordeeld en buigbaar wees in die nasienproses.

ALGEMENE INLIGTING VIR NASIENERS

- Hierdie memorandum moet as 'n riglyn vir nasieners sowel as 'n onderrigmiddel dien. Daarom is die memorandum vir sekere vrae in groter diepte behandel sodat die materiaal as onderrigmiddel gebruik kan word. Ander dele van die memorandum kan slegs 'n voorgestelde gids wees.
- **LET WEL:** Nasieners word aangemoedig om kandidate te beloon vir wat hulle weet, eerder as om hulle te straf vir wat hulle nie weet nie.
- Alhoewel die inligting vir die vrae puntsgewys gegee word, moet kandidate in opstel-/paragraafformaat skryf en hul inligting op 'n holistiese wyse bespreek.
- Kandidate moet alle vrae in VOLSINNE of PARAGRAWAWE beantwoord, volgens die vereistes van elke vraag. Puntsgewyse antwoorde sal nie volpunte behaal nie.

RIGLYNE:

Daar word van die kandidaat verwag om die volgende te demonstreer:

- Om enige VYF vrae vir 'n totaal van 100 punte te beantwoord.
- Vrae en onderafdelings moet duidelik en korrek **genommer** wees.
- Inligting wat alreeds in 'n vraag bespreek is, moet **nie herhaal word nie**. As dit herhaal word, word punte toegeken slegs vir die eerste keer toegeken. Kruisverwysing na kunswerke is toelaatbaar.
- Antwoorde sal in **volsinne en paragrawe** wees, volgens die instruksies by elke vraag. PUNTSGEWYS SAL SLEGS MINIMALE PUNTE VERDIEN.
- Die gebruik van korrekte **kunsterminologie**.
- Die gebruik en implementering van **visuele ontleding** en **kritiese denke**.
- **Skryf- en navorsingsvaardighede** binne 'n **geskiedkundige** en **kulturele konteks**.
- Plasing van spesifieke voorbeelde in 'n **kulturele, sosiale** en **historiese konteks**.
- 'n Begrip van eienskappe / eienaardige kreatiewe styl.
- Die identifisering van die **professionele praktyk** van plaaslike kunstenaars.

Daar word van die MERKER verwag om die volgende te demonstreer:

- Die aanvaarding van gemotiveerde beredenering binne die konteks van die vraag.
- Hou in gedagte inligting wat reeds hierbo in 'n paar van die vrae verskaf is.
- Om te merk volgens riglyne om die kandidate wat hierbo verskaf word.
- Om te besef dat hierdie memorandum dien as beide 'n riglyn vir nasieners sowel as 'n onderrigmiddel. Om hierdie rede is die inligting vir 'n aantal antwoorde in meer diepte en inligting bespreek; met betrekking tot ander antwoorde, hierdie is bloot voorgestelde riglyne.
- Om leerders te beloon vir wat hulle weet, eerder as om hulle te diskrediteer vir dit wat hulle nie ken nie.
- Om te verwys na die Visuele Kunste SAG dokument matriks (bl. 24) as riglyn om vlakke van prestasie te bepaal. (Sien volgende bladsy.)

LET WEL:

- Onthou dat baie kandidate hierdie voorbeelde moet bespreek alhoewel hulle dit nog nooit gesien het nie. Merkers kan dus nie feitelike akademiese inligting verwag nie. Hulle moet dus staat maak op uit hul eie ervarings, kulture en interpretasies van die kunswerke, binne die konteks van die vraag. Daarom moet merkers onbevooroordeeld en buigsaam in die merkproses wees.

PRESTASIE-KODE	LEERUITKOMS 4: VISUELEKULTUUR-STUDIES
7 Uitstekend 80–100%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer uitstekende vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon uitstekende vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer uitstekend ontwikkelde skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon buitengewone insig en begrip en gebruik uiteenlopende benaderings.
6 Verdiensielik 70–79%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer 'n goed ontwikkelde vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon uitstekende vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer hoogs ontwikkelde skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon uitstekende insig en begrip.
5 Substansiëel 60–69%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer substansiële vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon gemiddelde vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer bedrewe skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon 'n redelik goeie vlak van insig en begrip.
4 Gemiddeld 50–59%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer gemiddelde vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon gemiddelde vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer bedrewe skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon 'n redelik goeie vlak van insig en begrip.
3 Bevredigend 40–49%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer bevredigende vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon bevredigende vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer bevredigende skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon 'n bevredigende vlak van insig en begrip.
2 Elementêr 30–39%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer slegs 'n basiese vermoë om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon beperkte vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer basiese skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon 'n elementêre vlak van insig en begrip.
1 Nie behaal nie 0–29%	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer 'n geringe of geen vermoë nie om kunswerke in verhouding met hul kulturele, sosiale, politiese en historiese kontekste te analiseer en daarop kommentaar te lewer. • Toon uiters beperkte vermoë in die gebruik van gepaste Visuele Kuns-terminologie. • Demonstreer beperkte skryf- en navorsingsvaardighede in die studie van kuns. • Toon min of geen begrip of insig nie.

VRAAG 1: OORSIG VAN DIE 19de EEU

- 1.1 *Leerders moet visuele illustrasie FIGUUR 1a bestudeer en kortliks die toneel wat herskep is, beskryf:*

Sokrates word gevange gehou in 'n ondergrondse sel, soos waarskynlik afgelei kan word van die mense wat die trap in die verte opgaan. Die boeie op sy been is losgemaak; aangesien hy kort voor lank sou sterf, is dit nie meer nodig om hom geboeid te hou nie. Hy sit op 'n bed en reik sonder huiwering uit na die mengsel wat gif bevat, en bevestig sy oortuigings aan diegene wat hom omring. Party van die agter hom, insluitend die jongman voor hom wat die gif na hom uithou, kan dit nie verdra om te kyk hoe hy die vergiftigde mengsel drink nie, wat daarop dui dat hulle weet en hy weet dat die mengsel gif bevat. 'n Ou man, waarskynlik 'n kollega, sit aan die voet van die bed in totale wanhoop wat deur 'n ander in die gang gedeel word, wie se gesig teen die muur en arms in totale oorgawe is. Hy betreur Sokrates se dreigende dood. Verderaan, op 'n afstand, is diegene wat heelwaarskynlik die gifstof afgelewer het, besig om beslis te vertrek. Die werk beeld 'n Bybelse allegorie uit van Jesus wat sy Vader se 'beker' aanvaar het, onder protes van Petrus en ander wat hom probeer oorreed het om dit nie te doen nie.

(4)

- 1.2 *Leerders identifiseer die visuele leidrade wat die kunstenaar in sy skildery gebruik (FIGUUR 1a) om voor te stel dat Sokrates sy dood vrywillig aanvaar.*

Die volgende leidrade moet by die leerders se antwoord ingesluit word:

- Sokrates se postuur met uitgestrekte hand wat na die beker uitreik, terwyl die ander hand opwaarts wys in 'n gebaar van dappere oortuigingskrag of proklamasie.
- Sy kalm, onbedekte gesigsuitdrukking in vergelyking met verborge uitdrukkings en lyftaal van diegene wat hom omring.

(2)

- 1.3 *“Dawid se skildery (FIGUUR 1a) is 'n ware Neo-Klassieke skildery.”
Leerders moet die stelling regverdig deur die volgende te bespreek:*

- *Toepassing van lyn*
- *Toepassing van kleur*
- *Die komposisie in die skildery*
- *Die onderwerp en morele boodskap*

Toepassing van lyn

Harde presiese buitelyne is gebruik om die figure, die blokke wat die muur vorm en die geboë vorme, te definieer. *(Ten minste een punt uit hierdie kolpunt.)*

Toepassing van kleur

Neo-Klassieke skilders gebruik sterk kontraste tussen kleur en tussen donker en ligte areas. In die werk is daar sterk kontraste van die kleur van mense se klere wat teen 'n donkerbruin, grysblou omgewing geplaas word. Die jongman wat die beker aan Sokrates oorhandig, is in 'n sterk rooibruin kleed geklee. Dit is in teenstelling met Sokrates en sy terneergedrukte eweknie wie se los klere in liggrys-wit is. Die kleure van die klere van die mans wat Sokrates omring – op die voorgrond aan die regterkant – staan ook in teenstelling met mekaar en die donker agtergrond. Die donkerblou onderklere lig die geel bokant en die oranjebruin van die sittende figuur uit.

(Aanvaar ander toepaslike waarnemings van kleurkontraste.) (Ten minste twee punte uit hierdie kolpunt.)

Die komposisie

Die reghoekige formaat praat van kalmte wat resoneer in die gemak waarmee Sokrates sy dood aanvaar. Dit word egter uitgebalanseer met die regop postuur van Sokrates wat krag in 'n baie moeilike tyd voorstel. Die samestelling is asimmetries gebalanseer deur die figure met die driehoek van wydverspreide bene en torso's, wat die reghoekige sitplekke van die man links, regs en Sokrates se bed in die middel aanvul. Al hierdie is geplaas teen 'n agtergrondmuur van reghoekige blokke wat in 'n loopgang op die linkerkant oopgaan om na 'n ander muur te lei. *(Ten minste drie punte.)*

Onderwerp en morele boodskap

Neo-Klassieke onderwerpe het gewoonlik bestaan uit slegs 'n paar figure in rustige statiese posture, hoofsaaklik van klassieke beeldhoukuns afkomstig. Die vorms, kenmerke en anatomie van David se figure is kenmerkend van die ideale van die Grieks-klassieke beeldhouwerk. Die onderwerp soos behandel in 1.1 is 'n politieke skildery uit 'n historiese verhaal van antieke Griekeland. Die moraal van die verhaal kan beskryf word as soortgelyk aan Steve Biko se ideaal om te sterf vir 'n ideaal wat sal lewe soos Sokrates se filosofie. Dit weerspieël ook die Bybelse idee van selfopoffering om te red soos Jesus gedoen het. Die kunswerk beoog om Sokrates te prys vir die bereidwilligheid om dit te doen met gebrek aan vrees of emosie. Moed word gekontrasteer met vrees en emosie. *(Ten minste drie punte.)*

(Aanvaar relevante en insiggewende kommentaar, met motivering.)

(8)

1.4 *Leeders moet FIGUUR 1b en 1c bestudeer en in 'n paragraaf (½ bladsy) aantoon hoe Sihlali se werk soortgelyk of anders is as Turner se werk in terme van die volgende:*

- *Onderwerp*
- *Medium*
- *Tegniek en styl*
- *Moontlike interpretasies van die werk*

Onderwerp en moontlike interpretasies van die werk

Turner se skildery beeld die dodelike Middel Deurweg uit, waar skepe wat honderde slawe vervoer het, die Atlantiese Oseaan van Afrika na die Amerikas oorgesteek het. Onder haglike toestande en dikwels met min benodighede het baie slawe gesterf en is oorboord gegooi (1840). Die onstuimige atmosfeer word beklemtoon deur 'n voorgestelde silhoeët deur Turner van 'n skommelende skip op 'n afstand. Daar is ook sprake van oorblyfsels van liggame wat oorboord gegooi is, en seeroofdiere wat aan die liggame vreet word ook gesuggereer. In teenstelling met Turner, wys Sihlali se skildery die Pimville-kantore wat aan die brand gestee is deur oproeriges tydens die Soweto-opstand van

16 Junie 1976. Daar is drie figure op die toneel; twee wie se vuiste in die lug gebal is in 'n uitdrukking van oorwinning. Agter hulle is die brandende kantore; daar is 'n bejaarde man wat van die toneel af weggaan, en twee betogers op die agtergrond wie se vuiste in die lug gestee is as uitdrukking van oorwinning.

Medium:

Turner gebruik olieverf op doek terwyl Sihlali waterverf op papier gebruik.

Tegniek en styl:

Turner is algemeen bekend as die skilder van lig. Turner was lief vir die uitermatige gevolge van storms, sneeustortings, brande en sonsondergange omdat dit melodramaties was. Sihlali se werk het gewissel van gewone township-tonele tot werke wat die gevolge van apartheid toon, maar sy werk is taamlik kalm, en ontbreek aan die intensiteit van Turner se melodrama wat laasgenoemde se werk soortgelyk aan die Romantiek maak.

Soos blyk uit sy werk, is Turner besig om die atmosferiese effekte van lig en kleur in 'n draaikolk te verander waarin verskillende voorwerpe opgelos word. Sihlali gebruik eerder los en ligte wasborselstrokke wat ook 'n oplosbare effek van 'n struktuur wat deur vuur verteer word, skep. Hy gebruik ekspressiewe kalligrafiese hale met sy kwas en sy daaglikse werklikheid assosieer hom ook met Realisme en die sagte kleure kan met 'n romantiese lewensbeskouing geassosieer word.

Die klem van die skoonheid van die vloeiende waterkleure en onduidelike vorms is aspekte kenmerkend van Romantiek. Sy dokumentering van die waarheid van die daaglikse werklikheid assosieer hom egter ook met Realisme.

(6)
[20]

VRAAG 2: DIE GEBOORTE VAN MODERNISME

Modernisme in kuns is gebore toe keiser Napoleon III 'n spesiale uitstalling gelas het, bekend as Salon des Refuse – die 'Salon van die verwerpte' – aangesien 'n groot aantal kunstenaars se werk by die Salon verwerp is. Op hierdie manier is die krag van die akademie gebreek en 'avant-garde' is gebore.

FIGUUR 2a, 2b en 2c is visuele illustrasies van werke van kunstenaars wat deel uitmaak van verskillende groepe wat van die tradisie van die Akademie weggebreek het.

2.1 Leeders verwys na FIGUUR 2a en analiseer die kunswerk in terme van die volgende om hierdie wegbreek te illustreer.

- Onderwerp
- Styl en tegniek
- Formele elemente

Onderwerp:

Die onderwerp van FIGUUR 2a is 'n landskap van landbougrond met twee hooimiede in die voorpunt. Voor Impressionisme, is landskapskilderye gewoonlik as van minder belang deur die Salon beskou. Volgens die tradisionalistes was die natuur nie edel of permanent genoeg nie, tensy dit herorganiseer is om 'n geïdealiseerde landskap te vorm. Landskappe was gewoonlik met figure gekombineer.

Styl en tegniek:

Tradisionalistes het geglo dat kuns ernstig, objektief en intellektueel eerder as emosioneel moes wees. Harde en presiese buitelyne moes gebruik word om die vorms en beelde duidelik te definieer. Daar was 'n gladde aanwending van verf sonder sigbare kwashale. Monet was 'n impressionistiese kunstenaar, en FIGUUR 2a is 'n buitewerke skildery wat die effek van die veranderende lig op hooimiede en die grond belangriker maak as die hooimiede. Die agtergrond is feitlik onherkenbaar. Die palet is dus ligter en helderder. Buitewerke skilderkuns het ook die kleurrykheid soos blyk in die geel van die grond en die rooi op die hooimiede, bevorder. Skadu's is nie meer in die tradisionele bruin kleure nie, maar word lewendig gemaak met skakerings van pers. Die impressioniste het so min as moontlik kleure op hul palet gemeng omdat gemengde kleure hul glans verloor. Hulle het helderheid verkry deur komplementêre kleure langs mekaar te plaas, soos wat ons in die geel en pers op die hooimiede sien. Kwashale is los en vry, dus lyk die werk onvoltooid.

Formele Elemente

(Elemente wat hierbo bespreek word, moet nie weer gekrediteer word nie, maar die volgende, indien bespreek, kan gekrediteer word.)

- Lyn is nie skerp gekant nie
- Harige rofheid
- Ryk kleurdieptes
- Kleiner wordende ruimte

(6)

2.2 *Alhoewel kunstenaars soos Vincent Van Gogh, Paul Cézanne, Paul Gauguin en Georges Seurat beïnvloed is deur Impressionisme, het hulle nie by die styl gebly nie, maar dit vermeng met nuwe kreatiewe benaderings, wat uiteindelik gelei het tot heeltemal nuwe individualistiese style wat die fondament vir vroeë 20ste eeuse kuns gelê het.*

Leerders skryf 'n opstel (¾ bladsy) waarin hulle die werke van Paul Cézanne (FIGUUR 2b) en Paul Gauguin (FIGUUR 2c) bespreek om die bostaande stelling te bewys.

Hulle moet na die volgende verwys:

- *Bewyse van Impressionistiese invloede in hul werke*
- *Hul verskillende kreatiewe rigtings of benaderings tot die skep van kuns*
- *Ontleding van onderwerp en tema*
- *Styl en tegniek*

Bewyse van Impressionistiese invloede in hul werke:

FIGUUR 2b:

Cezanne was beïnvloed deur kunstenaars soos Delacroix en Courbet as gevolg van die struktuur in hul werk. Die sterker palet van die Impressioniste het hom ook beïnvloed, maar hy het gevoel hulle het struktuur en vorm verwaarloos in hul klem op kleur- en kwashale. Pissarro stel Cezanne aan landskapskildering bekend.

FIGUUR 2c:

Gauguin is beïnvloed deur Impressionisme in sy vroeë werk. Baie van sy skilderye, is landskappe soos *Arearea*, maar gevul met figure. In 1886 het hy egter onder invloed van Emile Bernard van Impressionisme afgewyk. Sy ligte gebroke kwasstroke wat in sy vorige werke gesien is, het breed en parallel geword soos dit n *Arearea* voorkom. Ryk, gebroke stroke is op plat dekoratiewe vorms van helder kleure gedruk. Perspektief is egter behou deur die skaalvermindering van die figure, soos wat verder weg beweeg is.

Hul verskillende kreatiewe rigtings of benaderings tot die skep van kuns:

FIGUUR 2b:

Cezanne het 'n intensiewe studie van die ou meesters van die Louvre gedoen. Hy het bewus geword van die swakhede van Impressionisme en hy het gesê dat hy Impressionisme iets sterk en duursaam wou maak – soos die ou meesters. Sy soeke na reduksie tot 'n absolute essensie is goed geïllustreer in sy reeks werke oor swemmers. In *Die Groot Baders (The Large bathers)* (FIGUUR 2b) het hy anatomie geïgnoreer en het die menslike figuur dieselfde soliede en konkrete gehalte gegee.

FIGUUR 2c:

Gauguin het geglo dat die kunstenaar vanuit sy geheue moet werk en verbeeldingryke werke moet skep. Hy het inspirasie vir denkbeeldige tonele in sy skilderye geneem van dit wat hy rondom hom gesien het, plaaslike stories sowel as antieke godsdienstige tradisies. *Arearea* is verteenwoordigend van hierdie werke waar droom en werklikheid gesamentlik bestaan.

Ontleding van onderwerp en tema:**FIGUUR 2b:**

Cezanne se werk gaan nie oor wat plaasvind nie, maar volg eerder in die tradisie om die studie van die menslike liggaam te gebruik om idees en emosies oor te dra. Cezanne begin om die menslike liggaam te dekonstrueer. Hy hanteer die uitdaging van hoe om die naakte in die moderne omgewing te verf. Die figure is sonder sensuele skoonheid. Hul ledemate is verleng en hul volheid oorbeklemtoon. Die boomstompe vorm 'n lang boogvorm oor die figure in die voorgrond, wat omgekeerd is in die vorm van die arms van die twee figure in die middel. Die groepe links en regs vorm piramidale komposisies wat die werk asimmetries balanseer met 'n spasie in die middel om ons oë na 'n dieper kyk van die landskap te lei. Hy het die figure verdraai sodat hulle beter in die omgewing pas. Die figure is argitektonies en lyk gevries in hul posisies en hul liggame is verleng. Die figure is net voorwerpe of boublokke in sy struktuur.

FIGUUR 2c:

Op die voorgrond is daar verskeie motiewe, wat hy ongetwyfeld waargeneem het, aangesien hulle in die skilderye van hierdie tydperk herhaaldelik voorkom. Daar is twee vroue in die middel van die prentjie, 'n boom wat oor die doek sny en 'n rooi hond. Die lug het verdwyn, 'n opeenvolging van gekleurde bane in groen, geel en rooi vorm die struktuur van die samestelling. In die denkbeeldige toneel in die agtergrond is daar verskeie vroue wat 'n beeld aanbid. Gauguin het 'n klein Moari-beeldjie vergroot tot die van die groot Buddha en 'n heilige ritueel geskep. Al hierdie elemente skep 'n towerwêreld, vol harmonie en melancholie, waar die mens onder die beskerming van die gode leef, in 'n ryke natuurlike omgewing – 'n argaïese geïdealiseerde Polinesië.

Styl en tegniek:**FIGUUR 2b:**

- Cezanne het dieselfde kleure as die Impressioniste gebruik, dog op 'n meer gestruktureerde wyse
- 'n Plat kleurarea word in aparte kleurfasette opgebreek
- Vorms word dikwels met donker kontoerlyne uiteengesit
- Skaduwees vorm ook soliditeit
- Elke kwaswerk is soos 'n bousteen
- Hy gebruik reghoekige kwashale wat nie emosie uitdruk nie, maar 'n ritmiese patroon vorm

FIGUUR 2c:

- Hy het van plat dekoratiewe vorms gebruik gemaak
- Sy agtergrond is so helder soos die voorgrond
- Hy gebruik kloonisme waar helder gebiede deur donker kontoerlyne onderskei is.
- Hy het breë parallelle kwashale in sy dekoratiewe en vereenvoudigde toepassings gebruik

(8)

- 2.3 *Leerders kies EEN Suid-Afrikaanse kunstenaar wat hulle bestudeer het wie se werk Impressionistiese / Post-impressionistiese invloede weerspieël en skryf 'n opstel van (ongeveer ½ bladsy) waarin bespreek word hoe hierdie invloede in die werk uitgedruk word.*

Hulle moet die volgende in hulle bespreking insluit:

- *Naam van die kunstenaar en titel van die kunswerk*
- *Die onderwerp en tema*
- *Die gebruik van kunselemente, tegnieke en komposisionele toestelle*
- *Die manier waarop hierdie bewegings die kunstenaars beïnvloed het*

(6)
[20]

VRAAG 3: VROEË 20^{ste} -EEUSE KUNS

Kuns van die vroeë 20ste eeu weerspieël kunstenaars se vasberadenheid om weg te breek van alle vorme van naturalisme in 'n poging om dit te vervang met voorkeurvolle van ekspressionisme en abstraksie. Een van die vroeë 20ste eeuse kunstenaars het gesê: "As ek groen verf, beteken dit nie dit is gras nie; as ek blou verf, beteken dit nie dit is die hemelruim nie. "

- 3.1. *Leerders moet die visuele bron FIGUUR 3a bestudeer en (in 'n paragraaf) beskryf Matisse se toepassing van kleur, tegnieke om te wys hoe die rol van kleur verander het.*

Matisse's *Woman with a Hat* toon duidelik 'n afwyking van die Fauviste se toepassing van kleur volgens die tradisioneel beskrywende rol – die naturalistiese rol. Spatsels van suiwer kleur kenmerk die skildery. Kleure word arbitrêr op die gesig, rok en in die agtergrond toegedien. Groot plat areas van lewendige intense groen kleure word langs pers, geel en oranje geplaas om 'n botsende effek te skep. Helder botsende kleure wat ewe helder is, verskyn op die voorgrond en agtergrond. Die idee is om emosie uit te beeld wat voorgestel word in die uitdrukking van die vrou. Uit die werk blyk dit dat Matisse klaarblyklik vinnige energieke kwashale gebruik het waar elke kwashaal met emosie gelaai is.

(4)

- 3.2 *Hierdie werk behoort aan die Sintetiese Fase van Kubisme; Picasso se werk toon eienskappe van die post-analitiese fase van Kubisme; dit het meer kleur as die Analitiese Fase, wat monochromaties was, en dit toon 'n terugkeer na 'n sterk uiteenlopende, dekoratiewe styl wat nie in die vroeë fase van die Analitiese gesien is nie. Dit is 'n styl soortgelyk aan cloissonism, waar swart buitelyne areas van sterk kleur omsluit, soos 'n gebrandskilderde venster, en waar die patrone sterk is. Die geometriese vervorming van gesigseienskappe en bane is ook tipies van alle fases van Kubisme.*

(4)

- 3.3 *Gladys Mgudlandlu is 'n self-geleerde kunstenaar wat haar eie unieke Afrika-ekspressionistiese styl van skilder geskep het. Die styl verwys na 'n kombinasie van sekere vroeë twintigste style in Europa.*

Bestudeer die visuele illustrasie in FIGUUR 3c en skryf 'n kort opstel wat die werk ten opsigte van die volgende analiseer:

- *Onderwerp*
- *Lyn*
- *Kleur*
- *Samestelling en ruimte*
- *Die vroeë twintigste style waaraan die werk gekoppel kan word.*

Onderwerp:

Twee Xhosa-vroue wat halfgekleed is in tradisionele Xhosa-klere, sit half teenoor mekaar terwyl hulle Xhosa-pype rook. Die houdings, uitdrukking op die gesigte dui daarop dat hulle ontspanne is en rustig deelneem aan terloopse gesprekke terwyl hulle rook. Die dominansie van blou maak die atmosfeer koel en huislik.

Lyn:

Die formaat wat gebruik word, is landskapformaat wat die oorheersing van die horisontale lyn toon, wat 'n gevoel van vrede en kalmte skep wat tussen die twee vroue bestaan. 'n Dikker donker buitelyne is in sommige gedeeltes gebruik om die verwronge vorms van die figure en vorms te definieer. Byvoorbeeld, donker buitelyne is gebruik om die romp, arms, bene en borste van die vrou aan die linkerkant te definieer. Donker lyne is ook gebruik om 'n kosmetiese effek van dik oogwimpers te skep; rokpatrone om skoonheid voor te stel.

Kleur:

Drie dominante kleure oorheers die samestelling, blou, oranje en bloedrooi. Dit word herhaal in die koppe en die hare van die twee vroue om 'n samehorigheidsgevoel te skep. Kleure is willekeurig gebruik; die plat, sterk en warm oranje van die rompe word teen 'n koel blou geplaas, wat uitdruklik as velkleur vir die vroue en agtergrond gebruik word. 'n Omvattende sterk bloedrooi kleur word grofweg tussen die twee figure in die areas van die pype aangewend om die idee van dialoog te skep.

Samestelling en ruimte:

Die posisies van die vroue en die feit dat hulle teenoor mekaar sit, maak die samestelling asimmetries, maar die feit dat hulle nie op dieselfde vlak is nie, gee ons 'n gevoel van afnemende ruimte wat ook deur die bloedrooi versterk word, net om verbreek te word deur die blou om ontspanning in 'n ingeslote ruimte voor te stel.

Die vroeë 20^{ste} eeuse style waarmee die werk verbind kan word:

Die werk word gekenmerk deur vereenvoudiging van vorm, afwyking van tradisionele kleurgebruik. Die vervorming van vorm, gekombineer met verkeerde perspektief en arbitrêre gebruik van kleur, verbind die werk veral met die Fauvist-styl. Die gebruik van dik donker buitelyne is kenmerkend van Maurice Vlaminck en André Derain, wat albei Fauvist-kunstenaars was.

Aanvaar enige ander goed gemotiveerde verbinding('link').

(6)

- 3.4 *Leerders kies enige Futuristiese kunswerk deur enige futuristiese kunstenaar en skryf 'n opstel (ongeveer $\frac{3}{4}$ bladsy) waarin hulle die werk analiseer, bespreek en evalueer in terme van die doelwitte, eienskappe en styl van Futurisme.*

(6)
[20]

VRAAG 4: ARGITEKTUUR

Terwyl die 19de eeu 'n wegbreek deur kunstenaars van neo-klassieke invloede was, was hierdie wegbreek nie net beperk tot skilder- en beeldhoukuns nie, maar dit het ook argitektuur beïnvloed. Tradisionele neo-klassieke argitektoniese style het plek gemaak vir nuwe vorme van artistieke argitektuur.

- 4.1 *Verwys na visuele illustrasie FIGUUR 4a. Identifiseer die argitektoniese styl waartoe hierdie gebou behoort en bespreek hoe vorms van sy fasade duidelik met sy funksie verband hou.*

Walter Gropius het geglo dat die vorm in funksie volg, wat beteken dat die vorm van die gebou afgelei word van sy funksie; 'n Mens moet kan weet waarvoor die gebou gebruik word deur na die buitekant te kyk. Die fasade van die Kansas City-biblioteek is argitektuur waar die vorm van die fasade verwys na sy funksie – 'n biblioteek; hierdie tipe argitektuur is egter 'n unieke argitektuur wat nie onder enige kategorie geklassifiseer kan word nie. Die fasade van die parkeergarage van die biblioteek, genaamd die "Community Bookshelf"-fasade, is gemaak van twee en twintig onafhanklike boekrûe wat langs die suidelike muur van die Sentrale Biblioteek se parkeergarage loop. Die garage-muur was ontwerp om te lyk soos 'n ry reusagtige boeke wat op 'n rak opgestel is. Die boekrûe, wat sowat 25 voet by 9 voet groot is, is gemaak van Mylar-kennisgewingborde. Hulle verteenwoordig spesiale versamelings wat in die sentrale biblioteek gehuisves word.

(4)

- 4.2 *Alhoewel beide FIGUUR 4b en 4c tot die hoëtegnologie-styl van argitektuur behoort, verskil hulle aansienlik in hul voorkoms. Leerders moet die twee geboue in terme van argitektoniese eienskappe vergelyk. Hulle moet na die volgende verwys:*

- *Vorme, vorm en ontwerpkenmerke*
- *Materiaal*
- *Funksie*

Vorms, vorm en ontwerpkenmerke:

FIGUUR 4b se eienskappe en vorme toon uitnemendheid in tegnologie en beklemtoon ingewikkelde besonderhede. In teenstelling daarmee word min komplekse eienskappe van FIGUUR 4c getoon – die gebou is vaagweg in die vorm van 'n diamant.

FIGUUR 4b toon die blootstelling van strukture wat alle dienste insluit soos ventilasie, pype, trappe ens. wat aan die buitekant van die gebou geplaas word, om sodoende vrye en beperkte vloeroppervlakte te skep wat verander kan word om kantore, uitstallingsale of fabrieke te skep. In FIGUUR 4c word al hierdie strukture en eienskappe versteek binne die hoofstruktuur, wat die unieke geometriese diamantstruktuur toelaat om die hoëtegnologie-styl te reflekteer.

Materiaal:

In FIGUUR 4b het hulle 'Hoëtegnologie' boumateriaal gebruik, wat hul tegnologiese aard soos vlekvrystaal, chroom, plastiek en verskeie metaalafwerkings beklemtoon. In FIGUUR 4c toon die gebou hoëtegnologie eienskappe in die gebruik van blink glas en staal. Die effek van glinsterende diamant is met 'n buitemuur van reflektiewe glas geskep. Die donker reflektiewe glas blyk onbeduidend en glad te wees en skep dus die effek van 'n blink diamant wat die omringende omgewing van die stad en die veranderende lug weerspieël.

Funksie:

FIGUUR 4b is 'n kantoorgebou wat die versekeringsinstelling Lloyd's van Londen is. FIGUUR 4c is ook 'n kantoorgebou wat tans deur ABSA besit word.

- 4.3 *Leerdere moet kies watter van die twee strukture meeste van die hoëtegnologie reflekteer en hul keuse met geldige motivering regverdig.* (2)
- 4.4 *Verwys na FIGUUR 4d. Die woonhuis is gebou deur 'n bendelid genaamd Nikolai Sutyagin vir homself. Hy het nooit kans gehad om dit te voltooi nie omdat hy aangekla en gevange geneem is op aanklagtes van swendelary. "Wat jy vandag sien, is 'n gelukkige ongeluk," het hy gesê.*

Leerdere moet hierdie struktuur bespreek in terme van die wegbreek van die grense van tradisionalisme.

Die houtwolkekrabber breek die grense van die tradisionalisme omdat Sutyagin dit gebou het sonder om konvensionele materiaal te gebruik; dit is blokke en sement of gewapende beton vir die muur of selfs sink ysterplate vir die dak.

Daarbenewens word die vorm beskou as die wêreld se hoogste houthuis, dit neem 13 verdiepings om 144ft te bereik – ongeveer die helfte van die grootte van die Big Ben. Die toring is 'n wonderlike nostalgiese rommelhoop van planke wat op 'n afstand soos 'n Japannese pagoda lyk, maar wanneer 'n mens nader kom, lyk dit meer soos 'n mengsel van 'n Brobdignagiese boomhuis en die wegkruipplek van 'n bouse sprokie-karakter. Daar is ongelyke onreëlmatige kubieke vorms van die sentrale as stygende toring wat stelselmatig verminder word, aangesien die toring skielik na buitengewone hoogtes stoot. Dit het 'n unieke lang, skerphoekige houtdak waaruit 'n rudimentêre dakkapel kom wat bo die dak in kompartementele vloere skiet om die toring van die orde en logika van tradisionalisme af te breek. (4)

- 4.5 *Leerdere kies EEN argitektoniese gebou wat hulle bestudeer het en evalueer hierdie struktuur aan die hand van die volgende kriteria:*

- *Naam van gebou en die argitek*
- *Doel van die gebou*
- *Groot ontwerpvorms van die gebou*
- *Materiaal wat gebruik word en hoe dit die nuwe omgewingsvriendelike tendens in argitektuur weerspieël (of nie)*

(6)
[20]

VRAAG 5: TUSSEN DIE WÊRELDOORLOË

Dada en Surrealisme was in opstand teen die Eerste Wêreldoorlog. "Dada was 'n opstandige oplewing van vitale energie en woede; dit was te wyte aan die absurditeit van daardie waansinnige oorlog ... " Max Ernst.

- 5.1 *Met die bogenoemde in gedagte, moet die leerders (in 'n paragraaf) verduidelik hoe Duchamp se voorstelling van die kunswerk in visuele illustrasie FIGUUR 5a verteenwoordigend van sy opstandigheid was.*

Die werk wat in visuele illustrasie voorgestel word. FIGUUR 5a – die 'Bottle rack' is 'n voorafvervaardigde voorwerp wat gevind is, dus 'n gewone vervaardigde voorwerp wat kuns word as gevolg van die kunstenaar se keuse. Dit verwerp dus die tradisionele beskouing van die idee van kunswerk as arbeidsintensief. Duchamp het gesê dat die keuse van die voorwerp "geen keuse" moet wees, omdat dit sonder estetiese eienskappe bestaan en slegs as kuns bestaan omdat die kunstenaar dit verkies het. Dit maak 'n bespotting van die kunsmuseumstelsel. Dit is 'n manier om te sê dat enigiets kuns is of dat niks waarde het nie.

(5)

- 5.2 *Surrealisme is kuns uit die onderbewussyn gebore; met die geloof in die superieure werklikheid van sekere vorme van assosiasies – droom en fantasie. In "Premonition of Civil War" wou Salvador Dali die verskrikking van die mens se onmenslikheid teenoor die mens uitdruk. Hy was ontsteld oor die brutaliteit van die Spaanse Burgeroorlog van 1936.*

Leerders verwys na bogenoemde en bestudeer FIGUUR 5b. Hulle moet die artistieke elemente en tegnieke wat deur die kunstenaar gebruik word, bespreek om 'n atmosfeer van droom en of fantasie te skep.

Dali het moontlik gebruik gemaak van ontstellende beelde om die volgende redes; om die aandag van kykers te kry deur omstrede beelde; die kunswerk lewer hardvoggige kommentaar op die mens se onmenslikheid teenoor die mens. Die oopskeuring van die liggaam beklemtoon die hardheid en brutaliteit van die oorlog. Pyn en lyding word deur die skeur van die liggaam voorgestel. Die ruheid van die toneel word beklemtoon deur die kontras van die konvensionele landskap waarin die ontstellende beelde geplaas word.

(4)

- 5.3 *Leerders moet FIGUUR 5c sorgvuldig bestudeer en 'n opstel (van ongeveer ¾ bladsy) skryf waarin hulle Hausmann se 'The Art Critic' bespreek en interpreteer om hul siening van die kritikus te definieer. Hulle moet verwys na die volgende:*

- *Onderwerp*
- *Keuse van beelde*
- *Aanbied van vorm en kenmerke*
- *Gebruik van grafiese druk*
- *Betekenis*

FIGUUR 5c daag die idee van die tradisionele kunskritikus sowel as 'n kritikus se motivering en kwalifikasies uit om te besluit wat in die kuns modieus of aanvaarbaar is. Hausmann ondersteun nuwe, verskillende vorme van kuns. Hy hou nie van die vooroordeel van kritici teenoor die tradisionele style nie. Die kunskritikus (The Art Critic) bevat 'n taamlike chaotiese organisasie van foto's en uitknipsels om hierdie gevoelens uit te druk.

Hausmann ondermyn die gewone kulturele waardes deur sy kunswerke. Die kunskritikus is een van die mense wat 'n invloed het op die bepaling van hierdie waardes. Daarom wou Hausmann die mense wys dat hy meer invloedryk was as wat hy behoort te wees. Deur die voorkoms van die kritikus te verdraai, toon Hausmann dat die kritikus se opinies ook verwronge en irrelevant is. Die oë van die kunskritikus wat op papier geteken is, kan nie behoorlik kuns sien nie. Die kritikus sien net wat hy dink die vrou aan die regterkant, 'n lid van die hoë samelewing, wil hê hy moet sien. Dus, wat ookal uit die hoë gemeenskap kom, wil hy hê moet hul sien. Daarom, wat ook al uit sy mond kom, is onbelangrik en onwaar aan Hausmann.

Die briewe in die agtergrond, soos die kritikus se woorde, is hard en onbegryplik. Hausmann het verkies om die potlood so groot te maak omdat hy kan skryf wat hy ook al wou. Die interpretasie van kuns is subjektief en Hausmann het geglo dat niemand gekwalifiseer is om te bepaal watter kuns goed of sleg is nie.

Hausmann het ook gedink dat die boonste klas te veel mag gehad het. In die werk het die kritikus 'n driehoekige stuk geld wat blykbaar uit sy rug steek. So beskryf Hausmann die man as 'n slaaf van die rykes en hulle geld. Hy dink altyd slegs aan geld. Die hele kunswerk (The Art Critic) maak 'n bespotting van wat kritici tradisioneel beweer goeie kuns is. Dit bevat snitte en willekeurige woorde. Sommige dele is met die hand geteken, en dra by tot 'n kinderlike voorkoms. Die plasing van voorwerpe lyk willekeurig. Selfs Hausmann se keuse van kleur vir die agtergrond is ongewoon. Alles t.o.v. die 'The Art Critic' is buitengewoon. Hausmann verkies om tradisionele esteties aangename aspekte van kuns te ignoreer. Omdat dit so anders is, kan Hausmann sy standpunte maak dat kuns nie geskep moet word om enige een persoon of groep te behaag nie. Kuns is 'n skepping van die individu. Kuns kom in verskillende vorms, groottes, kleure en materiale voor. En die belangrikste vir Hausmann is, nuwe kunswerke moet sonder vooroordeel aanvaar word. (8)

- 5.4 *Leeders evalueer die mate waarin die werk 'n surrealistiese droomagtige gehalte verteenwoordig. en om hul evaluering te staaf aan die hand van surrealistiese aspekte van die onderbewussyn – droom / fantasie wat in die werk voorkom.*
(Ope vraag antwoord) (3)

[20]

VRAAG 6: OORSIG VAN POST-1946 KUNS

6.1 *Gedurende die 1930's het baie intellektuele vanaf Europa na Amerika gevlug as gevolg van politieke onrus. Dit sluit in kunstenaars wat later verrigtinge sou beïnvloed waaruit verskillende kunsstyle na die oorlog van 1946 sou verskyn.*

Leerdere verwys na FIGUUR 6a en skryf 'n opstel van ongeveer een bladsy waarin hulle die volgende bespreek:

- *Onderwerp*
- *Samestelling*
- *Dimensionaliteit*
- *Vorms*
- *Kleur en die toepassing daarvan*
- *Styl*

Onderwerp:

Die kunstenaar het weggebreek van konvensioneel realistiese onderwerpe. Die werk bevat geen beelde per se nie. Die kyker word gekonfronteer met onbegryplike vorms wat niks bied om in terme van die onderwerp te begryp nie. Hulle lyk onheilspellend en kragtig.

Komposisie:

Die samestelling is gewoonlik vertikaal soos deur die formaat gedikteer. Dit word gekenmerk deur abstrakte kronkelende vorms van plat wit, grys, swart, bruin en geel-okker kleur wat lyk of dit in 'n stadigvloeiende gravitasiekrag gesleep word tot buite die doek. Daar is geen sprake van ruimtelike resessie nie aangesien die prentvlak plat is.

Dimensionaliteit:

Die platheid van die skilderdoek is beklemtoon. Enige bewuste verwysing na driedimensionaliteit is vermy, alhoewel lae verf 'n gevoel van diepte skep. Die doeke is massief in skaal met dimensies wat die kyker konfronteer met 'n oorweldigende effek.

Vorme:

Puntige organiese vorms van plat kleur – met bruin wat die doek oorheers, beslaan die formaat.

Kleur en die toepassing daarvan:

Die werk word gekenmerk deur skerp plat wit, grysbruin swart, bruin en 'n geel-okker kleur wat dik in 'n teëllaag verflaag toegedien word, met twee dun strepe van rooi en groen onderskeidelik.

Styl:

Die werk behoort aan die abstrakte ekspressionistiese styl, 'n styl tipies Amerikaans. In gees, aangesien al die kunswerke monumentaal in skaal was, wat 'n romantiese bui van robuuste individuele vryheid en die uitgestrekte ruimtes van hierdie land oorgedra het. Die nie-figuurlike kleur kom na vore as uitdrukkings van die idees van transendensie en die oneindige.

(8)

6.2 *Leeders onderskei tussen Op kuns en Kinetiese kuns.*

Op kuns en Kinetiese kuns was oorspronklik beide gekoppel aan beweging, maar die ooglopende verskil wat tussen die twee ontstaan het, is dat Kinetiese kunstenaars belanggestel het in die idee van werklike bewegings, terwyl die Op-kunstenaars meer belanggestel het in virtuele bewegings. (2)

6.3 *Visuele illustrasie FIGUUR 6b is een van Victor Varserely se Op-kunsreeks. Verduidelik hoe die invloed van Neo-impressionisme in die werk uitgedruk word.*

Neo-impressioniste word verwys as Pointillists wat voorlopers van Op Art is. In plaas daarvan om kleure op hul palette te meng, gebruik hulle die optiese effek van suiwer kleure, wat in hul skilderye gevef is. Die toeskouers se oë was veronderstel om die kleure te meng, terwyl hulle na die skildery op 'n afstand bekyk. Varserely het dieselfde tegniek toegepas deur duidelik herhalende vorms te verf en kleure te gebruik om 'n visuele effek van beweging te veroorsaak. (2)

6.4 *Leeders bespreek die aard en effek van vervorming in die werk.*

Die skildery van 'n bultende sferiese rooster sleep die kyker mee om die skildery te bekyk tot op die punt waar die oog deur die beweging van lyne, vorms en gegradeerde kleure beweeg word om 'n illusie van beweging te skep. Die skilderye is gebaseer op sferiese vervormings na 'n polichromatiese rooster. Die oppervlak blyk verwronge te wees, wat die gevoel gee van iets wat probeer om uit te breek of terug te keer na die dieptes onder die oppervlak. (3)

6.5 *Leeders moet FIGUUR 6c bestudeer. en in 'n paragraaf, die klassifikasie van Calder se werk as Kinetiese kuns regverdig deur te verwys na die volgende:*

- *Invloede*
- *Medium*
- *Vorm*
- *Kleur*
- *Voorlegging*

Invloede:

Alexander Calder, 'n Amerikaanse ingenieur-opgeleide kunstenaar, het kinetiese kuns begin. Hy is bekend vir die uitvind van mobiele beeldhouwerk. Calder is beïnvloed deur kunstenaars soos Mondrain, Arp en Miro toe hy sy lineêre beeldhouwerke geskep het wat die effek van gewigloosheid veroorsaak het. Die abstrakte konstruksie van biomorfe vorms herinner aan organiese vorms wat in surrealistiese skilderye gesien word.

Medium:

Calder se mobiele konstruksies bestaan meestal uit gevefde plat metaalstukke wat deur draadare en stingels verbind word. Hy het sy media heeltemal gevorm, gebuig en gedraai het, maar met die hand natuurlike vorme versterk.

Vorm:

Die selfoon is 'n anti-gravitasie-waterval waarin groter blomblare aan die bokant geleidelik kleiner word na die onderkant van die konstruksie.

Kleur:

Terwyl die draad in rooi geverf is, is die blare periodiek geverf in 'n ritmiese swart rooi en blou kaskade. Calder het gespeel met die verhoudings tussen vorm, grootte, kleur, gewig, ruimte en beweging.

Aanbieding:

Die werk hang vanaf 'n plafon af met 'n dun draad, waarvandaan dit noukeurig gebalanseer word tussen die verskillende komponente wat lei tot 'n werk wat die industriële materiaal 'n gevoel van lig en delikaatheid gee. Die onvoorspelbare invloed van natuurlike lugstrome dra by tot die werking van hierdie kinetiese beeldhouwerk aangesien dit bewegings in dele van die samestelling veroorsaak. Dit verander die verhouding tussen dele van die beeldhoukuns vir daardie oomblik. Die werk roep 'n gevoel op van blare wat val tydens herfs.

(5)
[20]**VRAAG 7: NUWE MEDIA**

FIGUUR 7a is 'n illustrasie van Aardkuns waar 6,5 miljoen vierkante voet drywende nuwe erosiebeheerde materiaal wat gemaak is om 11 eilande in Biskaynebaai te omring. Die lap verleng die omtrek van elke eiland met 200 voet.

- 7.1 *Met die bogenoemde in gedagte, bestudeer die visuele voorstelling en beskryf die verskillende aspekte van 'nuwe' media wat die werk kenmerk.*

Die kunswerk word gekategoriseer as 'Aardkuns' en uit die visuele illustrasie is twee ooglopende soorte nuwe media waarneembaar; Die 11 eilande, en die baai water wat miljoen vierkante voet nuwe erosiebeheerde pienk materiaal wat gemaak is om 11 eilande by Biscaynebaai te omring.

(3)

- 7.2 *Leerdere moet komposisioneel verduidelik waar die kyker homself of haarself moet plaas om die werk te sien.*

Om 'n goeie uitsig op die kunswerk te kry, moet jy op 'n hoogs verhewe punt staan waar die eiland vanuit 'n skuins hoek gesien kan word. Ander punte waaruit die kunswerk gesien kan word, sluit ondergrondse paaie, die land, die water en die lug in, veral as mens reg bokant die eilande vlieg.

(1)

- 7.3 *Leerdere stel voor hoe die medium wat gebruik word, die voorkoms van die kunswerk en die doel van die projek die beoogde betekenis van die werk definieer.*

Die gebruik van helderpienk polipropileenstof – 'n dik, waterbestande materiaal - elf van die eilande in Biskaynebaai is 'omring' met die lap wat uit elke punt van al die een en sestig meter uitsteek. 603.850 vierkante meter van die lap is gebruik in die skepping van hierdie projek. Christo Claude het pienk gekies, in die eerste plek omdat: dit 'n Latynse kleur is (het hy gesê), en hy bewonder wat hy die 'Latynsheid' van Miami noem. Hy het verder verklaar dat Pienk ook 'n mensgemaakte kleur is, wat verskil van natuurlike aard- en watertone en 'nuiters sensitiewe' kleur vir refleksie. Daarbenewens roep die fuschia dadelik beelde op van flaminke of eksotiese blomme wat slegs in reënwoorde voorkom.

Die proses wat die Omringde Eilande betref, was bedoel om Miami te weerspieël en die manier waarop sy mense geleef het: tussen land en water. Dit is 'n pragtige stuk wat bedoel is om die omgewing waarin dit geplaas is, te komplimenteer. Die pienk materiaal pas beide by Biscaynebaai se kristalagtige blou-groen water en die perfekte lugblou van Miami se lug.

Aanvaar enige ander gemotiveerde logiese skakeling van media, met die bedoeling van interpretasie. (4)

7.4 *Leerders moet FIGUUR 7b bestudeer en die kenmerke van die werk identifiseer wat dit kwalifiseer om as installasie-kuns gekategoriseer te word.*

Installasie-kuns bestaan gewoonlik uit 'n rangskikking van driedimensionele voorwerpe binne 'n spasie. Die visuele illustrasie FIGUUR 7b is 'n voorstelling van 'n spieëlkamer gevul met versierde amorge opblaasbare voorwerpe. (2)

7.5 *Leerders skryf 'n paragraaf waarin hul die volgende aspekte van die werk bespreek:*

- *Onderwerp*
- *Ruimte*
- *Vorms*
- *Dekoratiewe eienskappe*
- *Betekenis*

Onderwerp:

Die kamer bestaan uit vier spieëlmure en 'n spieëlagtige plafon wat die massa van gespikkelde uitsteeksels wat die vloer nimmereindigend weerspieël. Hier is die herhaling en reproduiserende aard van die voorwerp wat voorgestel is, bereik deur lig en spieëls, wat die illusie van oneindige ruimte binne 'n beperkte gebied skep.

Vorms en ruimte:

Die installasie onthul die kunstenaar se deeglike aandag aan die konstruksie van ruimte deur middel van kleur en vorms van ballonne, en na die interaksie van lig en perspektief wat bereik word deur 'n paar eenvoudige items herhaaldelik te gebruik. Dit skep 'n opwindende ervaring van rooi verf, wit kolle, reuse ballonne en strategies geplaaste spieëls.

Dekoratiewe eienskappe:

Daar is twee aspekte aangewend om 'n oneindige kleurvolle gestippelde atmosfeer te skep; die veelkleurige stippelvormige reuse-ballonne en die weerkaatsende ruimte. Refleksie word in twee modelle aangebied: formeel, in die kontinuïteit van die ballon se rooi-en-wit stippelpatroon op die galerymure, vloer en plafon, en in die oneindige effek wat deur die vloer-tot-plafon en spieëls geskep word.

Betekenis:

Obsessie met kolle beklemtoon die hallusinasies visueel Kusama het na bewering gelyk as 'n kind, omdat haar hele omliggende ruimte met herhaalde patrone bedek was. Die veelkleurige kolletjies en ballonne spreek van 'n kind se omgewing en hulle herhaling in 'n ingeslote ruimte spreek van 'n vasgevangde, nimmereindigende ervaring. Elk van Kusama se kaleidoskopiese omgewings bied die geleentheid om in 'n illusie van oneindige ruimte binne te tree. Die kamers bied ook die geleentheid om die kunstenaar se sentrale temas te ondersoek, soos die viering van die lewe en wat daarna gebeur.

Aanvaar enige ander betekenis wat verkry word uit logiese interpretasie en motivering met betrekking tot die werk.

(5)

7.6 *FIGUUR 7c toon 'n paar van Berni Searle se 'Colour me series' foto's waarin sy van speserye gebruik maak om na rassestereotipering te verwys.*

In Searle se 'Colour Me Series' lê Searle op haar rug; sy het haar uitgestrek en is toe bedek met 'n laag speserye: heldergeel borrie, bloedrooi paprika, bruin naeltjies en wit ertjiemeel is alternatiewelik in hierdie proses gebruik.

By nadere ondersoek, merk mens op dat die speserye Searle se mond op 'n ongemaklik wyse bedek en baie naby aan haar neus is, wat asemhaling bemoeilik.

Die laag van speserye word die masker wat die kunstenaar se ware identiteit verduister. Die titel 'Kleur my' is belangrik in die interpretasie van Searle se optredes; rassestereotipering word geïmpliseer deur die vergelykende gebruik van vier kleure speserye op haar vel, wat ondertone bevat van haar ongemaklikheid om as 'n 'Kleurling' gekategoriseer te word. Die speserye wat op haar gestrooi is, is 'n proses van diskriminerende klassifikasie en deur te se 'Kleur my', bevraagteken sy die kyker se definisie van ras gebaseer op velkleur.

(5)

[20]

VRAAG 8: DIE KUNSWÊRELD

- 8.1 *Leerders moet die visuele illustrasie in FIGUUR 8a bestudeer, waarna hulle die uitdagings moet bespreek wat die kunstenaar sal ervaar om die werk aan die publiek voor te stel en die soort gehoor wat sulke werk sal waardeer, met motivering/redes.*

FIGUUR 8a kan as Aardkuns of Landkuns beskryf word. In FIGUUR 8a word die lyne geteken deur verskillende grondsoorte op die terrein te gebruik, dus word die kunswerk as 'n interaksie met die spesifieke ruimte geskep en kan dit dus as werfspesifieke kuns beskryf word. Om so 'n kunswerk aan kykers voor te stel, het sy uitdagings in die sin dat mense na die area moet gaan.. Dit sal die kapasiteit van mense beperk wat die kunswerk wil besigtig tot kunsliefhebbers wat in aard / landkuns belangstel, en maklik toegang tot die werk het in terme van nabyheid, of in die geval van lang afstande, kunsliefhebbers wat sal reis na die spesifieke area. Dit sou beteken dat kykers kunsliefhebbers van 'n spesifieke kategorie en finansiële status sou wees. Daarbenewens kan die werk tydens sy aanbieding maklik onderworpe wees aan vernietiging as gevolg van onvoorspelbare weerprosesse, of vandalisme. Aardkunswerke is geskep in teenstelling tot die verhandeling van kuns, en dit sal meestal konseptuele kuns liefhebbers lok. Dit sal dus nie die kans kry om algemene gewildheid te bekom nie of erkenning te kan gee aan die kunstenaar nie. Dit beteken dat die kunstenaar uit sy pad moet gaan om die werk meer publisiteit te gee as wat hy / sy normaalweg sou, en dit sou verder ook beteken dat meer koste aangegaan moet word.

Aanvaar enige logiese antwoord met motivering.

(5)

- 8.2 *FIGUUR 8b, c en d is voorbeelde van Fyn kuns, Handwerk en Ontwerp, maar 8c en 8d kan egter onder meer as een van die bogenoemde dissiplines gekategoriseer word. Deur na die kenmerke van elke dissipline te verwys, identifiseer en bespreek ander moontlike dissiplines waaronder elk van die kunswerke gekategoriseer kan word.*

FIGUUR 8b word slegs onder Kuns gekategoriseer. Dit is gemaak met behulp van konvensionele fyn kunsmateriale en sy funksie is suiwer esteties.

FIGUUR 8c is 'n pot en daarom handwerk; Die term "handwerk" dui op 'n vaardigheid, gewoonlik in takke van die dekoratiewe kunste (bv. Keramiek), of in 'n geassosieerde artistieke praktyk (bv. die maak van kant). 'n Sleutel kenmerk van kunsvlyt is dat dit 'n hoë mate van "hands-on" vakmanskap behels (dus die algemene termyn handwerk) eerder as net vaardigheid met 'n masjien. FIGUUR 8c is 'n praktiese voorwerp wat met die hand gemaak is met behulp van 'n handwerkmateriaal Alhoewel dit dekoratief is, het dit ook 'n gebruikswaarde of toegepaste doel, dit wil sê dit is funksioneel wat dit ook onder die ontwerp-kategorie plaas. Die werk kan egter ook onder fyn kuns gekategoriseer word, veral as die funksie daarvan verminder word tot 'n suiwer estetiese funksie.

FIGUUR 8d is 'n voorbeeld van ontwerp. Dit bevat ontwerpers-estetiese eienskappe en is funksioneel. Dit kan ook in die kategorie Fyn kuns val.

(5)

8.3 “Wat Geers betref, is dit nie die kunswerk self wat belangrik is nie, maar die boodskap daaragter ...”

Leerders moet aandui of hulle met Geers se stelling saamstem en FIGUUR 8e as 'n kunswerk ter regverdiging van hul siening evalueer.

Items waarna leerders moet verwys in hul evaluering:

- Die breër definisie van fyn kuns
- Die eienskappe van konseptuele kuns
- Geers volg in die voetstap van Duchamp.
- Voorwaardes waarvolgens 'n voorwerp as kuns aangewys kan word
- Wat maak Geers se werk fundamenteel belangrik – die kompleksiteit van lae betekenis wat agter sy oënskynlike eenvoud verberg word. Dit is juis hierdie illusie van egtheid wat die werk sy krag gee, aangesien dit teenstrydig is met die veelvoudige betekenis en verwysings waaruit elke stuk gebou word.

(4)

Leerders kies EEN werk deur enige kunstenaar wat elkeen bestudeer het, wat hom / haar baie beïndruk het en skryf 'n kort paragraaf oor die onderwerp, samestelling en betekenis van hierdie werk.

(6)
[20]

TOTAAL: 100